

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0219U100439

Державний реєстраційний номер: 0117U000413

Відкрита

Дата реєстрації: 13-02-2019

1. Етапи виконання

Номер етапу: 2

Назва етапу: Створення концепції і розроблення практичних заходів щодо реформування ринку комунальної теплоенергетики України.

Початок етапу: 01-2018

Закінчення етапу: 12-2018

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Тернопільський національний економічний університет

Код ЄДРПОУ/ІПН: 33680120

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: вул. Львівська, 11, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46009, Україна

Телефон: 0352475051

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Чортківський коледж економіки та підприємництва Тернопільського національного економічного університету

Код ЄДРПОУ/ІПН: 37417766

Адреса: вул. Степана Бандери 46, м. Чортків, Чортківський р-н., Тернопільська обл., 46009, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380355220849

E-mail: chipbtneu@ukr.net

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір з МОН, іншими центральними органами виконавчої влади

КПКВК: 2201040

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 400 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Реформування ринку теплової енергії в житлово-комунальному господарстві в контексті підвищення енергетичної безпеки та якості життя населення України.

Назва роботи (англ)

Reform of thermal energy market in the housing sector in the context of increasing energy security and quality of life in Ukraine.

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження – функціонування ринку теплової енергії житлово-комунального господарства України. Мета дослідження – розробка сучасної концепції реформування ринку теплової енергії житлово-комунального господарства України в контексті підвищення енергетичної безпеки, соціальних стандартів та якості життя населення України. Методи дослідження – в процесі дослідження використані загальні методи наукового пізнання, зокрема діалектичні та формально-логічні методи – аналізу і синтезу абстрагування, узагальнення, індукції і дедукції, аналогії, моделювання; науковий аналіз практичних аспектів на основі застосування конкретних наукових методів таких, як: вимірювання, порівняння, експерименту, формалізації, аксіоматичного, сходження від абстрактного до конкретного, та спеціальних наукових методів дослідження: математичних, економіко-математичних, статистичних, експертних та ін. Результати та їх новизна. Результати дослідження полягають в обґрунтованні нової концепції енергетичної безпеки і енергозалежності України в частині, що стосується заміщення природного газу іншими видами палива, зокрема твердого біопалива при генерації теплової енергії в комунальній теплоенергетиці, що дозволить знизити тарифи (ціну) на послуги з теплопозабезпечення, знизити рівень негативного екологічного впливу на навколишнє середовище та сприятиме підвищенню соціальних стандартів та якості життя населення України. Дослідження взаємодії ринкових механізмів та інструментів регуляторної політики спрямовано на досягнення позитивного синергетичного ефекту на підприємствах та в галузях, які належать до природних монополій. Формування конкурентного середовища як інструмента організаційно-економічного механізму реформування ринку теплової енергії України шляхом зміни в концепції маркетингу на ринку теплової енергії від традиційної виробничої до маркетингу взаємовідносин із споживачами.

Реферат (англ)

The object of the research is the functioning of the heat energy market of the housing and communal services of Ukraine. The purpose of the research is to develop a modern concept of reforming the heat energy market of Ukraine's housing and communal services in the context of increasing energy security, social standards and quality of life of the Ukrainian population. Methods of research - in the process of research used general methods of scientific knowledge, in particular dialectical and formal-logical methods - the analysis and synthesis of abstraction, generalization, induction and deduction, analogy, modeling; scientific analysis of practical aspects on the basis of application of specific scientific methods such as: measurement, comparison, experiment, formalization, axiomatic, ascension from abstract to specific, and special scientific methods of research: mathematical, economical-mathematical, statistical, expert, etc. Results and their novelty. The results of the study consist in substantiating the new concept of energy security and energy dependence of Ukraine in the part concerning the replacement of natural gas with other types of fuels, in particular, solid biofuels in the generation of heat energy in municipal heat and power engineering, which will reduce tariffs (price) for heat supply services, reduce the level of negative ecological impact on the environment and will promote the increase of social standards and quality of life of the population of Ukraine. The study of the interaction of market mechanisms and regulatory policy instruments aims at achieving a positive synergistic effect in enterprises and in industries that are a natural monopoly. Formation of the competitive environment as an instrument of the organizational and economic mechanism of reforming the Ukrainian thermal energy market by changing the concept of marketing on the market of thermal energy from traditional production to marketing of relations with consumers.

Індекс УДК: 658.264, 658.264

Коди тематичних рубрик НТІ: 44.29.39

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Теоретична модель та бізнес-технології сучасного менеджменту підприємств комунальної теплоенергетики

Назва продукції (англ): Theoretical model and business technology of modern management of enterprises of municipal heat and power engineering.

Очікувані результати: Методи, теорії

Галузь застосування: М 72 Наукові дослідження та розробки

Опис продукції (укр): В контексті теорій, що стосуються функціонування ринків природних монополій, які мають місце в економічній теорії доповнено теоретико-методологічні аспекти взаємодії ринкових механізмів та регуляторної політики, а саме: вперше обґрунтовано підходи до моделювання конкурентного ринку теплової енергії в Україні, що передбачає зниження бар'єрів для виходу на нього незалежних виробників тепла. Запропоновано підходи до формування тарифної політики для одноставкового та двоставкового тарифів з урахуванням плати за резервування, що дозволяє обрахувати середньозважені тарифи. Використання такої моделі призведе до справедливої конкуренції між суб'єктами ринку, зниження рівня тарифів, екологічного навантаження та підвищення якості надання послуг. Розробка концепції реформування ринку теплової енергії житлово-комунального господарства України в контексті підвищення соціальних стандартів та якості життя населення дозволила розглядати сталий розвиток галузей енергетики як процес технологічного та економічного розвитку галузей енергетики в невизначених умовах, спрямований на надійне і безперебійне енергопостачання споживачів при раціональному використанні ресурсів і мінімальному впливі на довкілля з метою підвищення ефективності функціонування регіону. Удосконалено методику розподілу витрат за ліцензованими видами діяльності шляхом застосування ситуаційно-ресурсного та ресурсно-функціонального підходів до управління витратами, що дало змогу сформулювати методичні рекомендації щодо порядку формування тарифів за послуги з теплозабезпечення централізованими системами теплопостачання.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Економія енергоресурсів

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2018-12.2018

Виробник продукції: ТНЕУ

Споживачі продукції: підприємства комунальної теплоенергетики

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: Отримано патент, За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Брич В. Я., Артемчук Т. О. Проблеми та напрямки трансформації підприємств енергетики [Текст] : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 168 с.

Управління енергоефективністю в сфері житлово-комунального господарства : монографія / П. П. Микитюк, М. М. Шкільняк, В. Я. Брич, Т. Л. Желюк, А. Є. Буяк, С. М. Скочиляс, І. О. Демків, В. С. Здреник, О. Я. Гугул, М. М. Федірко, Н. В. Котис, Ю. І. Микитюк, А. Ю. Саранюк, Я. Д. Паранюк, В. П. Микитюк ; за заг. ред. П. П. Микитюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 300 с.

Пат. 123473 U Україна, МПК (2006) H02K 44/00 H02K 23/00 F03G 3/00. Спосіб отримання електричної енергії / І. В. Розум, Р. І. Розум, Р. І. Розум (Україна); заявник та патентовласник І. В. Розум. – № u201709777; заявл. 09.10.2017; опубл. 26.02.2018, бюл. № 4.URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/jspui/handle/316497/27188>

Пат. 128080 U Україна, МПК (2006) F03C 2/00 F01C 1/00 F16F 15/023 (2006.01) F01B 21/00. Гідропневмодвигун / І. В. Розум, Р. І. Розум, Р. І. Розум (Україна); заявник та патентовласник І. В. Розум. – № u201804587; заявл. 25.04.2018; опубл. 27.08.2018, бюл. № 16.

Федірко М., Гугул О., Брич Б. Теоретико-прикладні аспекти розбудови ринку енергетичних послуг в Україні. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2018. Вип. 1. С. 7-19.

Дзядикевич Ю. В., Буряк М. В., Любезна І. В. Розвиток сонячної енергетики в Україні. Інноваційна економіка. 2018. №1-2. С.120-125.

Микитюк П., Федірко М. Методичні підходи до формування тарифної політики виробництва теплової енергії в умовах мультипаливного режиму. Економічний аналіз. 2018 р. Т. 28. № 1. С. 79-86.

Федірко М.М., Кривохижа Ю. О. Розбудова конкурентного середовища на ринку комунальної теплоенергетики України: зарубіжний досвід та українські реалії. Економічний аналіз. 2018. Т. 28. № 3. С. 101-106.

Брич В. Я., Гугул О. Я. Конкуренція у сфері житлового будівництва. Інноваційна економіка 2018. №5-6. С. 26-30.

Паранюк Я. Методичні аспекти оцінювання ефективності інноваційних проектів. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2018. Вип. 2 (88). С. 66-73.

Паранюк Я. Моделювання процедур оцінки ефективності інноваційних проектів в умовах ризику на невизначеності. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2018. Вип. 1 (87). С. 106-114.

Борисяк О. В. Оптимізаційні виклики у системі управління персоналом підприємств. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2018. Вип. 1 (13). С. 78-82

Брич В. Я., Федірко М. М., Борисяк О. В. Підходи до впровадження технологій управління персоналом на підприємствах теплоенергетики. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2018. Вип. 4. С. 99-110.

Брич В., Федірко М. Концепція енергоефективності в контексті сталого розвитку комунальної теплоенергетики України. Український журнал прикладної економіки. 2018. Т. 3. № 1. С. 26-34.

Горун М. В., Федірко М. М. Енергоефективність як інструмент підвищення екологічної безпеки закладів рекреаційної інфраструктури. Економічний аналіз. 2018. Т. 28. № 3. С. 9-14.

Пиріг Г. І., Файфура В. В., Крупка А. Я. Механізм фінансування енергоефективних заходів в умовах сталого розвитку суспільства. Економічний аналіз. 2018. Т. 28. № 3. С. 71-77.

Галиш Н. А. Сертифікація деревних пелет як необхідна складова їх збуту. Економічний аналіз. 2018. Т. 28. № 3. С. 238-246

Брич Б. В. Розробка стратегії розвитку енергосервісних послуг. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2018. Вип. 18. С. 22-28.

Галиш Н. Виробництво деревних пелет у країнах Вишеградської четвірки: зміна керівної парадигми підприємств в контексті сталого розвитку. Східна Європа : економіка, бізнес та управління. 2018. № 2 (13). С. 69-78.

Організаційно-економічний механізм енергозбереження : монографія / Ю. В. Дзядикевич, В. Я. Брич, В. В. Джеджула [та ін.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 154 с. Управління енергоефективністю в сфері житлово-комунального господарства : монографія / П. П. Микитюк, М. М. Шкільняк, В. Я. Брич, Т. Л. Желюк, А. Є. Буяк, С. М. Скочиляс, І. О. Демків, В. С. Здреник, О. Я. Гугул, М. М. Федірко, Н. В. Котис, Ю. І. Микитюк, А. Ю. Саранюк, Я. Д. Паранюк, В. П. Микитюк ; за заг. ред. П. П. Микитюка. Тернопіль : ТНЕУ

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 394

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Керівник організації:

Крисоватий Андрій Ігорович (д. е. н., професор)

Керівники роботи:

Брич Василь Ярославович (д. е. н., професор)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.